

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 c
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 11.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numele singuraticii la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Partide politice — Partide naționale.

(S). Am zis și cu altă ocazie, că misiunea unui partid național e deosebită de misiunea unui partid politic propriu zis. Un partid politic își propune să aplice un anumit ordin de idei, în interesul unui stat și în special al unei clase sociale; — un partid național trebuie să lupte în primul loc pentru a asigura existența națională a unui popor.

Un partid politic se naște din condițiuni normale și răspunde la trebuințe practice de organizare interioară a unui stat; — un partid național se naște din condițiuni anormale și răspunde la trebuințe mai imperioase, de conservare și dezvoltare națională.

Un partid politic se disolvă încetul cu încetul, prin înșuși forța lucrurilor, când doctrina sa, chipul său de a înțelege organizația de stat și bunul traiu social nu mai corespunde trebuințelor momentului și credințelor celor mai mulți; — un partid național conservă rațiunea sa de a fi, câtă vreme condițiunile anormale, cari l-au dat naștere, se mențin, și perde această rațiune de a fi imediat ce aceste condițiuni și pericolul revenirii lor încetează.

Într'un cuvânt, un partid politic e legat de trebuințele politice, sociale și economice ale unui popor, — pe când un partid național e legat de însăși existența lui; unul reprezintă un moment trecător, altul reprezintă conștiința de sine și idealul unei grupări etnice, l-gată prin afinități de origine, de limbă, de credințe, de datine, de aspirații.

Urmează de aci două consecințe inevitabile:

1. *Antidia*, că nu se poate măcar concepe subordonarea acțiunii unui partid național la acțiunea unui partid politic, ori-care ar fi el;

2. *a doua*, că, prin un abus de putere la care ajunge într'un moment dat, un partid politic nu poate să desființeze un partid național, fără a desființa mai întâi poporul pe care îl reprezintă sau cel puțin condițiunile anormale ale poporului din care partidul și-a luat naștere.

Noi ne-am dat totdeauna seamă de aceste adevăruri, care se impun ca o putere elementară ori-cărui om înzestrat cu o judecată bună.

De aceea am ținut pe de o parte la independența absolută a partidului nostru în toate mișcările sale, față de ori-ce influențe din afară; ear' pe de altă parte am întâmpinat cu un pîmbet de milă și n'am luat nici-odată în serios ordonanța ministerială, care declară partidul nostru desființat.

Cei-ce voiau să ne impună tutela lor părintească și binevoitoare au putut să fie bine intenționați și să ne voiască binele — dar' au greșit modul.

Cei cari au decretat desființarea noastră ca partid național au fost de sigur rău intenționați și numai răul ni-l-au voit.

Dar' și unii și alții, în două sensuri deosebite, au plecat dela o concepțiune eronată despre ceea-ce e și trebuie să fie un partid național în însăși esența sa, despre rolul, despre misiunea și despre condițiunile din afară, de care existența sa e nedespărțită.

Dacă acțiunea partidului nostru național ar fi fost înstrăinată, — fie și în mâinile celor mai buni amici ai cauzei noastre, dar' cari nu se găsesc în mijlocul nostru — am fi mărturisit implicit, că partidul național român nu are nici o rațiune de a fi și că o cauză națională română nu există în realitate.

Căci ce fel de partid e acela, care nu-și poate da singur direcția? Și ce drepturi la propria-i cauză are un popor, care nu-și cunoaște nici durerile, nici leacurile și nici nu găsește în sinul său

oameni pricepuți și devotați cari să se identifice cu el?

Partidul național român întrupează idealul liberei dezvoltări a națiunii române; ear' acest ideal nu există numai de ieri de alaltăieri.

El a zăcut latent în masele profunde ale populațiunii veacuri după veacuri; el a fost apoi din vreme în vreme întrupat de câte un om superior; el a ajuns astăzi să fie patrimoniul comun și pe față mărturisit al întregului popor românesc.

De aceea vocea celor dintăiu reprezentanți ai acestui ideal statornic al neamului nostru n'a răsunat îndesert și s'amența de ei aruncată n'a căzut pe pământ sterp; de aceea până azi Românii de pretutindenea se declară solidari cu conducătorii lor și își fac cu drept cuvânt o fală din osânda ce sufer pentru manifestarea bărbătească a opiniilor și sentimentelor ce-i însușeșes.

Dacă, pe de altă parte, noi ne-am fi considerat disolvați ca partid național în urma ordinațiunii ministrului Hieronymi, am fi dovedit, că nu ne dăm seamă de ceea-ce suntem și reprezentăm.

Căci ce am răspunde fiecare în parte, când ni-s'ar spune, că nu existăm ca Români? Am răspunde de sigur, că cei-ce ne contestă această existență se înșală, de oare-ce noi știm și simțim că suntem Români. Și ceea-ce am răspunde fiecare în parte putem cu atât mai mult să răspundem toți la un loc: știm și simțim că suntem Români! Ear' când suntem trei milioane de Români, și când avem dreptul firesc de a trăi și de a ne desvolta ca atare, nimenea pe lumea asta, — afară de D-zeu însuși, — nici un Hieronymi și nici un alt ministru nu are puterea de a ne ridica acest drept.

Legitimitatea dreptului nostru de a fi și a voinței noastre de a ne desvolta în genul nostru național, reșede în noi înșine, în numărul nostru, în conștiința noastră de ceea-ce suntem și de ceea-ce trebuie să fim. Ear' sorții de isbândă ce-i avem în luptă pentru drepturile noastre, de bărbăția noastră și numai de bărbăția noastră atîrnă.

Credința noastră se ne fie în noi. În afară de noi putem să avem și prieteni și dușmani; dar' nici prietenii nu sunt chemați să ne conducă treburile, nici dușmanii n'au dreptul să ne creadă desființați și nici puterea să o facă, câtă vreme suntem și voim să fim.

Sibiu, 7 Decembrie n.

Afacerea Metropolitului Ghenadie. Lui N. F. Presse i-se telegrafează din București, că noul guvern român a luat hotărîrea de a rezolva chestiunea Metropolitului-Primat Ghenadie în mod satisfăcător pentru toate partidele din țeară. Modul de rezoluțiune ar fi următorul: procesul Metropolitului se va supune unei revizuirii, care va avea de rezultat constatarea nevinovăției Metropolitului Ghenadie. Căterisitul Metropolit se va reabilita, va fi întronat de nou în scaunul primățial, dar' va abzie imediat de bunăvoie, și se va retrage la mănăstire, cu rangul de Metropolit-Primat al României.

Un nou — amic. Patrioții nostri au câștigat un nou apărător în pericunatul „Berliner Boersen Zeitung”, care a început să pledeze cu căldură pentru cauza maghiarismului. Ziarul numit scrie: „Pentru tripla alianță punctul de gravitate este la Budapesta nu la Viena. Dar' dacă s'ar întempla ca elementele din Austria, contrare triplei alianțe, se devină preumpătoare, Austria tot nu ar pute face o politică deosebită de cea maghiară și aceasta pentru-că România se găsește în sfera politică a Ungariei, ear' însemnătatea României crește... La alt loc apoi zice pericunatul: „Camera maghiară deschisă decurând va avea poate menirea de a scuti

întreg imperiul de mari primejdii”.

O fi, o fi! Mai știi ce zace în — Bánffy?!

Chestiunea naționalităților. Din Viena ne vine știrea, că tinerii Cehi au luat hotărîrea se provoace pe toți deputații slavi din reichsrath-ul Austriei, ca se puceadă în mod solidar în chestiunea națională, și se protesteze la toate ocaziunile în contra asupririi ce se face din partea Maghiarilor naționalităților nemaghiare din Ungaria.

Acesta e primul rezultat îmbucurător al alianței ceh-slovace, inaugurată la Praga în 25 a lunii trecute.

Aprobarea „opririi”.

Adecă prea înaltul ministru de interne al Ungariei s'a îndurat prea grațios a aproba și Măria Sa oprirea conferenței naționale, convocate pe 15 Maiu. Adecă volnicia comisă în primul rînd de primăria orașului, și aprobată mai apoi și de domnul vicișpan al comitatului este consfințită și de mai marele afacerilor interne ale țerii, de dl ministru Perczel.

Așa e la noi, în Ungaria liberală și constituțională.

Toate volnicile subalternilor, toate încălcările de lege, de drept și constituțiune — sînt „consfințite” și de cei mai mari, — dar' în schimb, așezămintele consfințite prin legile aduse și întărite cu subscrierea Maiestății Sale a Împăratului-Rege, — o, acestea se pot negenat și nepedepsit călca, desconsidera și profana începînd de sus dela ministru și până jos, la cel din urmă funcționar.

Eată pilda cea mai clasică: legea despre „egala îndreptățire a naționalităților”; și eată proba cea mai recentă, rescriptul ministerial, pe care l-am publicat în ultimul nostru număr.

Și cât de ușor și comod se pot face toate acestea!...

Domnul primar din orașul X. oprește adunarea națională a unui întreg popor. Oprirea și-o motivează cu provocarea la legea despre „egala îndreptățire”. — În motivare dl primar stabilește principiul, că nu e iertat „a confera și a se organiza pe baza națională ori de rassă”.

Se face recurs. Dl vicișpan aprobă oprirea „pe baza motivelor sale”. Se face de nou recurs. Domnul ministru, Măria Sa, aprobă și el oprirea „pe baza motivelor sale”.

Se poate un lucru mai ușor ca acesta?

Și totuși aproape șapte luni de zile a trebuit să aștepte „poporul recurent”, pentru-ca să aște odată sfîrșitul acestei comedii de justiție politică.

Să facem un incis, pentru a găsi unde este pricina îndelungatei întârzieri?

În rescriptul seu ministru l'propovoaică la raportul vicecomitelui, raport datat la „26 a lunii trecute, sub nrul 19.633”.

Rescriptul ministrului poartă datul de 13 Noembrie (!); așadar' luna trecută e — Octomvrie. Constatăm deci, că vicecomitele Sibiuului recursul dat în 6 Iunie 1896 l'a înaintat la ministrul de interne, căruia i'a fost adresat, numai în 26 Octomvrie, adecă după cinci luni și jumătate.

Acel vicecomite, care recursurile înaintate lui le rezolvă, firește negativ, în 8—10 zile, același vicemite așterne recursurile date în contra hotărîrilor lui numai după 5—6 luni.

Mai comod nu se poa'e — nici în Țeara-Ungurească.

În sfîrșit, mulțumim preamilit Măriei Sale dlui ministru de interne Perczel, că totuși s'a îndurat a ne spune cuvîntul seu în această afacere, care atinge baza vieții noastre politice.

Mulțumim, că ni-a spus și Măria Sa, că nu ni-e iertat să mai conferăm ca Români, că nu-i iertat să ne mai or-

ganisăm ca Români, pentru-că așa dispune legea despre „egala îndreptățire a naționalităților”.

Ne vom nisul și strădui din toate puterile noastre, ca cetățeni loiali și element de ordine, ca să nu mai supărăm pe primari, pe vicișpani și nici cinstita față a Măriei Sale, cu adunări de acestea, pe care chiar legea le oprește...

— Sau nu?

...De ce e vorba? De o comedie, pe care un primar, un vicișpan și un ministru o joacă cu un popor întreg.

Vom mai da noi concurs la astfel de comedii?

Vieța și existența noastră națională, este depusă ea în mîna unui vicișpan sau a unui ministru?

Cauza noastră cea mai sfîntă, este ea un obiect de discușiune pentru de al de vicișpani și miniștri, cari se ni-o hotărăscă prin frase „kacsaringós”, ca și cea din ultimul rescript?

Existența unui popor nu se discută, ea se afirmă.

Să nu mai recurgem deci, ci să ne afirmăm.

Ministru l'a aprobat oprirea vieții noastre naționale; asta era de prevăzut, căci doar ministrul e Ungur, și noi sîntem Români.

Noi se dovedim, că aprobarea aceasta, și tot ce se leagă de ea, e o comedie ridicolă.

Din parlamentul român.

— Prezentarea noului guvern. —

Vineri, în 4 Decemvri n. s'a prezentat noul cabinet român, camerei și senatului României. Primirea a fost călduroasă în ambele corpuri legiuitoare, în cari noul guvern a primit asigurarea partidului național-liberal, că va fi spriginit din tot adinsul în lucrările sale.

Se intenționează dară o nouă închegare a partidului național-liberal aștăzi la putere în România, și bunul început ne face a crede, că închegarea se va face și că noul guvern își va da toate silințele ca se aplaneze neînțelegerile ivite în timpul din urmă, atât în sinul partidului seu, cât și în țeară, rezolvînd chestiunile puse la ordinea zilei în mod pacinic și multumitor pentru țeară și pentru întreaga românie.

Astfel înțelegem noi cuvintele prim-ministrului P. S. Aurelian, că va căuta o „soluțiune pacinică” pe seama chestiunilor arzătoare puse la ordinea zilei, și din acest motiv salutăm și noi noul guvern român.

Atât în cameră cât și în senat, dl ministru-president P. S. Aurelian a cetit în aplausele adunărilor decretul de numire al noilor miniștri, după-ce apoi a făcut următoarea declarațiune:

— „În urma demisiunii ministrului președat de dl Dm. Sturdza, M. Sa Regele luând avizul președinților corpurilor legiuitoare, a binevoit să mă însărcineze cu formarea unui nou minister.

Înainte de a primi această înaltă însărcinare, am crezut de datoria mea să consult majoritatea reprezentanților țerii, și numai după-ce a binevoit a mă onora cu încrederea sa, am constituit ministrul din sinul partidului național-liberal.

Noul minister, tare de spriguitul d-voastre, cari reprezentați partidul național-liberal, va lucra cu toată ardoarea și cu toată rîvna la realizarea programului partidului nostru.

Sîntem încredințați că, cu concursul binevoitor al d-voastre vom pute rezolva, spre satisfacerea generală, chestiunile la ordinea zilei, cari cer o soluțiune pacinică și cât mai neîntărziață!”

Declarațiunea prim-ministrului P. S. Aurelian a fost acoperită cu aplause sgomotoase, atât în cameră cât și în senat.

În cameră i'a răspuns în numele majorității, deputatul M. Pherekyde, promițînd noului guvern cel mai temeinic concurs, și declarînd, că majoritatea camerei este hotărîită a continua tradițiunile partidului național-libe-

ral, prin urmare se va găsi totdeauna gata în giurul noului minister, ca să-i arete încrederea.

În senat răspunsul i-l-a dat antecesorul seu, dl D. A. Sturdza, care în numele majorității senatului a salutată cu iubire și căldură pe primul ministru Aurelian și pe colegii sei asigurînd noul minister, că are întregul și energicul sprigin al senatului. Dl D. A. Sturdza i'a încheiat vorbirea cu următoarele cuvinte:

— „Am trecut în zilele acestea printr-o grea crîșă, dar' printr-o crîșă înfrîitoare. Să pășim înainte, strînși uniți, cu încredere unii în alții, strigînd strigătul nostru de raliere și de întărire a inimelor și a sufletelor: Să trăiască Regele Carol, înțeleptul Rege al regatului român!”

După terminarea ceremoniilor de prezentare, i-s'a adresat noului guvern, — în cameră din partea deputatului Delavrancea ear' în senat din partea senatorului Perieșanu-Buzău, — următoarea întrebare: — „Este adevărat, că M. Sa Sultanul a acordat Românilor din Macedonia toate privilegiile, și e adevărat, că în Constantinopol primul Mitropolit român Antim a oficiat Joi (3 Dec n.) în capela din Pera, pentru prima-oră în limba română?”

Ministru de externe C. I. Stoicescu a răspuns imediat, că: „Știrile autentice pe cari le are guvernul sînt următoarele: M. Sa Sultanul din propria sa inițiativă, recunoscînd devotamentul Românilor din imperiul seu, le-a acordat dreptul de a fi primiți în școalele publice ale statului turcesc pe spesele sale, și a dat un rescript, prin care le acordă și dreptul de a ocupa funcțiuni publice. Români din Turcia au ales un Metropolit și au adus aceasta la cunoștința marelui vizir, care i-a înștiințat, că M. Sa Sultanul a recunoscut pe acest Metropolit român, și el, primul Metropolit român, a sfințit capela din Pera și a înălțat călduroase rugi pentru Sultan, și pentru-că au fost învredniciți a avé și Români din Macedonia un Metropolit al lor”.

Declarațiunea aceasta a noului ministru român de externe, făcută în prima zi a formațiunii noului cabinet, a fost primită cu aplause prelunge în ambele corpuri legiuitoare române și cu vii ovățiuni aduse Regelui Carol și Sultanului Abdul Hamid.

Din Blaj.

Promovarea canonicilor. — Noul preposit. — Răspunsul M. Sale.

— Raport special —

— 6 Dec. n. 1896.

Azi s'a săvîrșit în biserica catedrală ceremonia promovării graduale a canonicilor din capitul metropolit.

La orele 8 1/2 înainte de începerea sfîntei liturgii, I. P. S. Sa Metropolitul, îmbrăcat cu mandia și camilafcă, și asistat de ceremonierii Dr. Bunea și Dr. Hossu, a ocupat loc pe tetrapodul din mijlocul bisericii. Canonicii Moldovan, Dr. Rațiu, Mateiu, Hossu și Gavril Pop, îmbrăcați în ornate sacre erau postați înaintea sa în presbiteriu.

Înainte de citirea diplomelor I. P. S. Sa le-a ținut o alocuțiune foarte frumoasă, în care a făcut pomenire de repoeșii canonici Papfalvi, Micu, Vlăssă și Grama, exprimînd frumoase cuvinte de felicare. Special de cest din urmă a zis, că „au apus speranțele, pe cari sf. biserică, după dreptul le-a fost legat de frumoasele lui pregătiri”.

A urmat citirea diplomelor în textul oficial unguresc, cu excepțiunea diplomei canonicului Hossu, care s'a cetit românește, fiind dată de ordinariatul din Blaj.

După cetirea diplomelor, Exceleța Sa a provocat pe fi-care în special să-și ocupe noul stal canonicesc, dorindu-le să lucre cu zel și întru lungime de zile în noua demnitate.

Terminînd ceremonia aceasta, noul preposit I. M. Moldovan, a mulțumit Metropolitului pentru ostentala pusă, și ti dorește în numele membrilor capitolului vieță îndelungată spre a păstori multă vreme această arhiepiscopie. Îi mulțumește special pentru lupta ce a trebuit să o poarte, până-când a ajuns să-i poată instala.

Preoțimea adunată la această ceremonie a aclamat viu pe fiecare capitular și pe Excelența Sa.

A urmat apoi sfânta liturgie, celebrată de promovații canonici. La amezai a fost prânz consistorial, cu care ocaziune I. P. Sa a ridicat paharul în onorul canonicilor, la care a răspuns canonicul Moldovan, închinându-se pentru Metropolitul.

*

Eată câteva date din viața noului președinte: Ioan M. Moldovan, noul președinte s'a născut în Varfalău la anul 1833. A început studiile la școala poporală din locul nașterii. La 1842 a venit la Blaj, unde a rămas până la 1848, când a terminat retorica. După liniștirea revoluțiunii, la 1851 a continuat tot la gimnasiul din Blaj până la 1853, când a depus maturitatea și a fost trimis pentru ascultarea teologiei în seminarul central din Pesta. După absolvirea cursului I. a trecut la Viena, dar' bolnăvindu-se greu, a venit acasă. A continuat apoi teologia la Blaj, terminând-o la 1857. În același an a fost denumit profesor la seminar de limbile orientale și studiul biblic, a trecut însă pe anul viitor la gimnasiu, ca profesor de limba română, filosofie, latină ș. a. La anul 1859 a fost ordonat ca preot.

După 20 de ani, la anul 1879, a fost ales de canonic teolog, ultimul stal în capitolul bobian și azi după 18 ani a ajuns la cea mai înaltă demnitate.

Om foarte activ și erudit, a ajuns la această înaltă vrednicie, numai în urma însușirilor sale excelente.

E președinte al Asociațiunii transilvane și membru ordinar al Academiei-Române.

*

La telegrama omagială a Sinodului Maiestatea Sa a răspuns prin ministrul de culte. Răspunsul publicat de „Unirea”, e următorul:

Nr. 4/83 pres.

Ministrul r. ung. de culte și instrucție publică.

Sunt fericit a înnoștiința pe Excelența Voastră cu toată onoarea, că Maiestatea Sa ces. și apost. reg. în sensul comunicatului cancelariei de cabinet de dno 20 a. c. nr. 4, corr. pentru manifestarea telegrafică de omagiu însoțită prin Excelența Voastră în 17 a. c. din sinodul gr-cat. ținut în Blaj, s'a îndurat a-și exprima mulțumita Sa preagrațioasă.

Primiți Excelența Voastră expresia sinceră a stimei mele deosebite.

Budapesta, 2 Decembrie 1896.

Wlassics.

În numărul mai de pe urmă „Unirea” impută „Tribunei” indiscrețiune.

Aceasta s'a nu v'a supere, — ea însăși a comis o mică indiscrețiune publicând răspunsul acesta.

fr. +

Cronică politică.

Din Țarigrad.

Pe când diplomații, duși în concediu, se sfătuiesc despre modul și chipurile de a înmormânta cadavru viu, eată câteva știri despre cele ce se petrec în Țarigradul al Sultanilor.

Pol. Corresp. anunță, că pe la mijlocul lunii trecute au fost arestați 15 elevi de ai marinei și 4 elevi ai școlii de cadeti, găsindu-se la ei broșuri și ziare imprăștiate de către partidul așa zis „al Turilor-tineri”. În urma cercetării făcute cu acești 19 elevi, au mai fost arestați 4 elevi ai școlii de cavalerie, tot pentru aceeași crimă. Din cercetările de până acum s'a dovedit, că din partea comitetelor „Turilor-tineri” s'a adus în armată și marină o propagandă deja destul de lăgă. Lucrurile acestea, spune „Corresp. Polit.” au băgat spaimă în cercurile guvernamentale și în palatul dela Yildiz.

O depeșă dela 30 Noembrie spunea, că și multe softale au fost arestate în săptămânile din urmă, tot din cauza machinațiunilor Turilor-tineri.

Cu data de 2 c., se telegrafează „Corresp. Politice”: În cercurile armatei și ale marinei produce mare nemulțumire faptul, că ofițerilor li-s'a detras, în mod silit, o parte din leață în folosul noii subscripțiuni ordinate de către Sultan, destinată pentru echiparea și înarmarea trupelor. Aceste drageri se urcau la unele șarge până la 2/3 ale lefii. Corpul ofițeresc e lovit cu atât mai crud prin aceasta, cu cât de 6—7 luni n'au căpătat de loc leață.

Același izvor oficios și plin de toate aparențele de seriozitate, fără a trada măcar un cuvânt risul ce-i produce, povestește următoarele: O iradea confidențială împărătească către miniștri și șefi de administrație, le cere acestora să desvolte cea mai mare economie și să împlinească strict poruncile deja editate, care ordonă o reducere de cincisprezece la sută a bugetului, pentru-ca bugetul statului să poată fi adus în echilibru și guvernul să nu vină în poziția de a fi silit să

se adreseze piețelor europene pentru bani. Sultanul va chema în cel mai sever mod la răspundere pe fiecare șef, care lucrează în contra acestor porunci și așteaptă (tot Sultanul!) dela patriotismul recunoscut (!!) și dela caracterul ciuștit (!!!) al șefilor, că-și vor da toate silințele spre ajungerea acestui scop.

A apela la patriotismul și cinstea miniștrilor, pașalelor, vali-ilor etc. turcești, e negreșit culmea ridicolului. Se înțelege, că cel-ce a compus iradeaua încă a ris cu hohot scriind-o, ear' stăpănu-seu, Sultanul, s'a încongiurat și cu mai multă miliție de pază, știind bine ce nemulțumire va produce această poruncă de economie.

Ultima știre din Țarigrad sosită prin Filipopol spune, că dintre funcționarii superiori de stat, arestați în ultimele zile, doi, anume marele măiestru al artileriei și șeful Naila au fost internați la Tripolis. Nove arestări continuă mai în toate zilele, parte pentru machinațiunile Turilor-tineri, parte însă din cauza că persoanele respective își exprimă în cuvinte aspre nemulțumirea contra guvernului, pentru-că nu capătă de loc leață.

Așa va merge treaba, tot mai rău până la înlocuirea administrației turcești printr'una europeană.

După ultimele știri, din lipsa de bani s'a ordonat concedierea a 100 de regimente de ale rediflor.

Un eșec al Engliterei.

Am amintit la timpul seu modul, cum a exoperat Englitara dela comisiunea europeană pentru administrarea datoriei publice a Egiptului 500.000 lire șterliue, pentru expediția sa întru recucerirea Sudanului, prin care recucerire voește să-și întărească și mai mult poziția sa în Egipt. Patru membri ai comisiei (englez, german, italian și austro-ungar) votaseră pentru înscuvințarea sumei suspomenite, pe când doi, Rusul și Francezul, nu numai că votaseră contra, dar' făcuseră și recurs contra acestui vot către așa zisul tribunal mixt din Cairo, compus din 3 membri europeni și 2 egipteni. Afară de recursul acestor doi comisari membri ai datoriei publice, mai protestară la tribunal încă 3 alte grupuri diferite de capitaliști străini, interesați la datoria publică. Tribunalul mixt a recunoscut (la 8 Iulie) dreptatea protestanților, nimicind hotărârea celor patru și condamnând atât pe acestia, cât și pe guvernul egiptean a restitui banii datoriei publice cu 5% interese și speșele de proces. Guvernul egiptean și cei patru comisari au făcut și ei recurs contra hotărârii tribunalului primei instanțe către tribunalul de apel, tot mixt, dar' compus nu numai din reprezentanți ai puterilor mari, ci și ai puterilor de rangul al doilea. Tribunalul de apel a confirmat acum câteva zile hotărârea primei instanțe, astfel că guvernul egiptean va trebui să restituască banii. Contra sentenței acesteia nu mai este nici un recurs posibil.

Această rezolvire a afacerii este o simțitoare înfrângere a Engliterei și se crede că este premergătorul unei acțiuni a Rusiei și Franței, întru evacuarea Egiptului.

Compas românesc.

Zilele aceste a apărut cunoscutul anuar financiar pe 1896, compus de dl Petru Petrescu și tipărit pe speșele „Albinei”. Acesta e al IV-lea an al compasului. Din an în an el apare tot mai complet, mai voluminos și îmbogățit cu date nouă. Noul compas conține o inovație de însemnătate față de cele anterioare, anume afară de bilanțe, aproape la fie care bancă se află și împărțirea profitului curat și arătare despre suma dată spre scopuri culturale. Aceasta a fost de lipsă, și iocora ce nio dă compasul despre fie care bancă deosebit, să fie mai completă.

Numărul institutelor noastre de bani a fost în 1896 de 52, în înființare s'a aflat unul. Compasul ne dă date speciale despre toate aceste bănci, despre starea și mișcarea lor, precum și numele persoanelor, care le conduc. Arangiarea lor e practică: în ordine alfabetică, așa că ușor poți afla institutul ce-l cauți. Într-o „tabelă statistică” aflăm extrasele datele principale (active și pasive, reverment, dividenda), ear' după aceasta urmează institutele așezate: după anii de înființare după capitalul social, după localități, comitate etc., Clasărea după comitate cu deosebire e de însemnătate, fiindcă din ea se vede, unde ar fi încă de lipsă întemeierea de bănci nouă. Sunt adevărate comitate luate de Români, cari n'au decât câte o bancă română, dar' sunt și de acele, cari nu au de loc. Frunțașii de prin aceste locuri nu ar trebui să steie și mai departe cu mâinile în stn, ci se întemeieze institute, dar' nu pot la orașe, se facă în comunele mai de frunte românești, cum sunt pe la Nășud și Bistrița, prin Bănat etc.

Partea a II-a cuprinde „Legea comercială ungară”, care începută în compasul din anul trecut, se sfârșește acum.

„Compasul românesc” este o carte financiară folosită pentru toți aceia, cari se interesează de starea și dezvoltarea băncilor noastre. Un singur defect îi putem imputa, nu valorii cărții, ci timpului de apariție: compasul apare prea târziu; ar fi bine, dacă ar apăre în prima jumătate a fiecărui an și nu în a doua spre sfârșit. Aceasta înseamnă nu scade din valoarea cărții, pe care o recomandăm publicului românesc. Prețul e mic: 1 cor. 50 bani.

sm.

Chestiuni bisericești.

— Adus la chestiunea: „Cum se administrează diocesa Gherlei și a Orăzii-mari?” —

Din diocesa Orăzii-mari, August n. (Urmare).

Școala de fete.

Ceea ce produce gimnasiul pentru diocesa, tot aceea o va produce și școala de fete din Beiuș pentru diocesa și neam. După-cum am cetit în foi, concursurile la această școală, zic că are să fie o școală de model, care va ține paș cu ori-care școală civilă de fete; alt-cum însuși întemeietorul ne este garanță destulă, pentru-că ori-ce a întreprins e monumental, e măreț. Și poate să fie, ca o școală la care se vor aplica așa puteri, precum am cetit în concursuri, o școală lângă care este gimnasiu cu așa 14 profesori, dintre cari profesori Veneratul consistor îndemnat s'a simțit pentru succesele pedagogice din acest an și din anii aproape trecuți, ca acum în 30 Iulie să denumească deodată pe lângă cari mai sunt încă: 5 asessori și protopopi onorari, zic să poate oare, ca o atare să nu fie școala măreață?

Eu așa cuget, ca laic încâtva în ale pedagogiei, că nu poate obveni lucru ori cauză pedagogică, metodică, disciplinară, administrativă la această școală, care prin astfel de puteri să nu fie delegată în mod satisfăcător.

Și ceea ce va fi mai măreț în această școală de fete e, că fiecare elevă își va însuși perfect limba mamei sale, limba dulce românească.

Nu vor păți fetițele noastre de preot din diocesa, cari vor frecuenta această școală rușina, că la bal se meargă în costum românesc și când colea, se nu știe vorbă nimic românește, deși părinții ei și ei au crescut cu prescură românească. Eu pot zice, încât cunosc diocesa, că din 160 familii preoțești abia sunt 30 familii, cari se posedă bine limba română în integritatea ei.

În urma acestor bunătăți, ce ne va oferi școala aceasta de fete din Beiuș, insist și rog-vă domnilor și fraților din diocesa orăzii, ca în ori-ce cas să vă aduceți fetițele, scumpele sufletului vostru, la această școală, care va suplini cu totul pe părinți. Și cari nu va ave se solvească în internat 15 florini la lună, pot să le întrețină în oraș la familiile oneste, la preotese veduve, cu câte o sumă moderată de 8—10 florini, pentru-că în Beiuș trailu nu e așa scump, apoi nici luxul așa dezvoltat tocmai cu fetițe mici. Știu de când eram și eu student în Beiuș; apoi precum am sciricit, și acumă sunt în Beiuș la școala elementară de fete de stat. Fetile mai ales de preoți și mireni gr-or. români, cari reușesc a trăi din suma amintită, ba altele și din straiță. Știu că nu numai preoții gr-cat. își cresc fetițele în Orade, Sătmăr etc. la călugărițe ci și chiar și preoți gr-or români. Atrag dară atențiunea întreg clerului și poporului românesc de ambele confesiuni, mai ales din diocesele oradane, spre a lua în considerare și folosință institutul ce ni-se promite atât de favoritor și atât de măreț. Aci dau laudă și mulțumită lui Dumnezeu, că ideile ce le-am contemplat înainte de aceasta eu 3—4 ani și le-am comunicat în prețuia noastră „Tribuna” azi prin liberalitatea și munificența Excelenței Sale dlui Episcop Mihail Pavel trup s'au făcut.

Stăna-de-Vale.

Am făcut și eu odată o excursiune la vestita „stăna-de-Vale”.

Voiam să mă inspir și eu de poziția locului pitoresc. Edificul preoției diocesane era ocupat atunci de atâția nechemăți, asemenea și odăile modeste ale Excelenței Sale.

Celelalte încăperi de cari dispune hotelierul încă au fost ocupate mai tot numai de „patrioți”, și hotelierul nu-mi dădu bucurii chile, ci mă mină la casa preoților; se temea — se vede — că eu nu pot solvi așa galant ca patrioții ce-și dădeau atâta aer, deși mănă-poimâne o pălesc și ei ca Szakál (Jude reg. în Beretyő-Ujfal, suspendat și închis la moment în 25 Iulie).

Cu un cuvânt deși preot, eu am fost rău văzut la „Stăna-de-Vale” și pentru aceea m'am și depărtat cu degrabă, că nici nu aveam societate românească.

Ți-se părea a fi în mijlocul pusti de „Hortobágy”, așa societate ungurească era acolo.

Atunci am înțeles că la întemeierea „Stănei-de-Vale” acest stabiliment a fost destinat numai pentru recrearea Exc. Sale a Episcopului, a canonicilor și a corpului profesoral din Beiuș. Dar' o pătră, căci astăzi și Excelența Sa tare puțin șede la „Stăna-de-Vale” și și atunci stă mai mult pentru lucrurile economice a munților din domeniu, decât pentru a se recrea.

Ear' canonicii și profesorii nu mai merg mai ales de când un fel de pădurar ungur, fără nici o cauză, numai din curat „patriotism” a insultat pe profesorii și oaspeții români.

Acest vestit patriot după doi ani a fost alungat din postul seu de pădurar.

După această insultă „bravul” comite-suprem Br. Döry, oaspele permanent al „Stănei-de-Vale”, cu 6 persoane pe lângă sine pe speșele Excelenței Sale M. Pavel bag-seamă în semn de mulțumită în timp de 6 săptămâni, cât e stat acolo pe profesorii și preoții români i-a pus sub pază polițienească.

Mult îl năcăjea pe bietul comite aceea că profesorii nu se scriau în libel ungurește și că vorbeau românește.

Din acestea se poate vedea, că suntem exchiși chiar din propriul nostru domeniu, chiar din vârful munților nostri.

(Va urma).

Chestiuni școlare.

Reuniunea învățătorilor gr-or. români din stânga Mureșului, diocesa Aradului.

B.-Comlog, Octomvrie 1896.

Când ne reamintim timpii vitregi, — cari cu o fatalitate proverbială s'au legat de soartea și viața poporului românesc, — și ne cizmăm apoi cum totuși genul bun, calitățile sale eminente l'a conservat pe Român în viață: inima ni-s'ar înveseli, dacă lupta disperată pentru existență, nu ar fi agravat tragicul sorții noastre tot înspre mai rău.

Însuflețirea națională, ne-a aruncat în virt. luptelor politice — unde ne consumăm toate forțele noastre, uitând cu o ușurință neiertată, că victoriile pentru existență națională se câștigă numai prin cultură.

Dacă în trecut a fost și pentru noi scabibilă starea primitivă de cultură, în care se aflau toate popoarele, astăzi însă, în secolul progresului trăind, riscăm a fi tăiați de roatele acestuia, dacă nu vom ține cont de vocea timpului.

Oprimăți în toate direcțiunile și cu deosebire pe terenul cultural, nouă, Românii bănațeni nu ni-a fost dat dela soartă a avea alte societăți, decât reuniunile învățătoresci, în cari se mai manifestă din timp în timp viața noastră culturală.

Și cât de scumpe ne sunt aceste reuniuni, va înțelege ori-și-care Român, cu dor de cultură pentru neamul seu.

Tuturor ni-e cunoscut, cum inimicul prudent atacă zilnic fortărețele noastre culturale, în cari avem postate sentinelele noastre de cultură, forța noastră de prima ordine, învățătorimea noastră!

Forța de rezistență a acestor sentinele, este și ea expusă fluctuațiunilor, unor asalturi sistematice, încât reclama imperios nouă instruminte de curagiu și luptă; eată deci utilitatea imperioasă a acestor întruniri învățătoresci și din punct de vedere etic-moral.

Fatalitatea a făcut, ca această pepinieră de cultură se stagneze în detrimentul culturii noastre.

Este un lucru de notorietate publică, că activitatea reuniunii învățătorilor bănațeni din stânga Mureșului — diocesa Aradului — a fost 4 ani sistată, mulțumită fostului ei președinte Paul Rotariu și datinei sale de a pune „biha” chiar și în chestiuni culturale.

Reactivată odată această reuniune prin z-lul și nobila însuflețire a membrilor sei, — dar' cu nerealegerea fostului ei președinte, — a fost destul, ca domnul Rotariu, în ale cărui mâni — din nefericire — s'a metamorfosat chiar și Dreptatea de odinioară, în a doua ediție a „Luminătorului” de pie memorie, — a fost destul zic, să insulte în modul cel mai josnic statul învățătoresc și pe sub-risul, — succesorul seu în președinție.

Ținând mult la buna reputațiune a statului învățătoresc de o parte, ear' de altă parte voind a proba procedura mea întru toate corectă ca președinte al reuniunii, mă ved neceșitat în interesul adevărului a reflecta învinovățirilor nebasate, apărute în numărul 175, 178, 185, 196 și 197 al Dreptății, cari în mod tendențios și fără temei s'au ridicat de oameni interesați și conduși de rancună în contra mea.

Dorim să se știe, că încă dela reorganizarea acestei reuniuni, pe baza regulamentului general pentru reuniuni învățătoresci,

votat de Ven. sinod eparchial la 1890, autoritățile civile o priviau ca constituită în mod ilegal și cereau mereu a ne face statute, și a le subterne guvernului spre aprobare.

După o viață de abia doi ani, — avută dela noua sa organizare, — onor. ei președinte i'a cetit însuși prohodul, nevoind a convoca nici măcar o adunare generală, spre a decide însași reuniunea asupra sorții sale; ceea-ce era nu numai bine, dar' totodată era și dator să o facă dl Rotariu.

Noi am ținut să probăm, că știm sacrificia mult, când vorba e de stărbirea autonomiei bisericii, deși nici logic și nici rațional nu e să sacrifici cultura poporului, pentru litera unei legi devenite moartă prin nerespectarea ei. Dorim însă să înțelegem ori-și-cine, că noi nu putem sacrifica cultura poporului pentru nimic în astă lume, căci urmând vederilor dlui Rotariu de a o sacrifica chiar și pentru formalități, am riscat însași existența națională.

A fost aceea o jertfă, neaprobată nici de „Dreptatea”, care rată ce seria în acest merit sub direcția distinsului ei redactor Dr. G. Candrea în nr. 143 dela 28 Iunie 1895 „suntem însă de credință, că răul este îndoit mai mare, dacă învățătorii nostri nu se întunesc de loc în reuniune, decât dacă dășii au niște statute cu semnatura guvernului”.

La 27 Martie a. c. s'a exmis cătră ven. autorități școlare rescriptul ministerial, prin care se interzice dela 1 Maiu autoritatea tuturor reuniunilor învățătoresci, cari nu vor avea statute întărite de guvern.

Asupra acestui rescript a deliberat Ven. sinod eparchial în ședința sa dela 5/17 Aprilie a. c. nr. 59 și a decis: a avisa consistorul, ca se dispună cele de lipsă „pentru efectuarea acestei provocări”, ear' venerat același prin dispozițiunea sa dela 22 Maiu a. c. m'a provocat, — ca pe președintele reuniunii, — că luând în considerațiune hărta ministerială, se întrunesc corporațiunea” și să fac „cum se recere”. Ce se putea oare face, în fața acestor dispozițiuni emanate dela ven. noastre autorități școlare bisericești, cari sigur, vor fi deșabătut asupra „marelui și cardinalului principiu”, dacă este de lipsă ori ba a se face statute? Dacă și încă este motivată ingerența guvernului în autonomia noastră bisericească școlară? după-cum adevă în mod ironic pretinde Dreptatea a ști (nr. 175), că „astea sunt niște chestiuni mult mai presus, decât să fie atins precipearea no. preșidiiu”!

Ca și în toate acțiunile vieții mele, am fost și în chestiunea subversantă cu mult mai mare respect și încredere cătră ven. noastre autorități, decât să presupun măcar, că acele se dispună și aproabe un ce păgubitor pentru binele bisericii și al școlăii, și din acest motiv nu am putut urma ideilor adevărat anarhice de a nu ne „supune și subordona”, după-cum pretinde „Dreptatea” nr. 173 a. c.

Și cât de inconsecuenți în principii sunt onor. dela Dreptatea! Pe când d-lor își motivează ținuta ostilă față cu toate chestiunile laudabile în chestiunea națională emanate de Tribuna și aderenții ei, prin aceea, că d-lor nu voese se împopuleze temeiurile lui Băffy: pe atunci, pe noi, învățătorimea, ne duce pe povârnișul periculos al „nesubordinării” și demonstrațiunilor, cari numai bine nu pot aduce pentru școlăile noastre și așa destul de atacate în existența lor.

Prin atari principii eronate, dl Rotariu, periclitează mari interese culturale, pentru care îl facem răspunsabil în fața națiunii și a bisericii, ca reprezentantul ei în diferitele ei corporațiuni.

Se știe, că o adunare de despărțământ a acestei reuniuni ținute la Timișoara a fost disolvată de organele polițiale.

Să nu perd-m apoi din vedere, că învățătorimea noastră e o corporațiune morală și că prin urmare trebuie să ținem mult la autoritatea ei.

Dl Rotariu este deputat sinodal, asesor consistorial etc., pentru-ce nu a pretins în sfatul acelor vener. corporațiuni, o energică apărare în contra ingerențelor guvernului, aceea fiind în prima linie chemată a apăra autonomia bisericii și fiind constituite în mare parte din bărbați independenți, au și datorința și posibilitatea de a apăra autonomia bisericii și a școlălor noastre.

Pentru-ce reflectă stimabililor la noi, pe cari ne-ați exchis cu deservire din corporațiunile noastre bisericești și școlare? Ori nu ați avut destule probe de rară abnegațiune din partea învățătorimii noastre; voiți să vedehid cartea martiriului nostru național??!

Iuliu Vuia,

învățător.

(Va urma).

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Dreptatea (nr. 256—7) publică un articol intitulat „La situațiune”, în care ajunge la concluziunea, că presa este acum unicul nostru mijloc de luptă. Cu toate acestea presa noastră e slabă, pentru-că nu e spriginită.

Editor și redactor responsabil: **Teodor V. Păcățian**.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe
acțiuni: **V. H. Dressnandt**.

Prima bererie maghiară pe acții în Steinbruch.

Spre binevoitoare atențiune!

Stimabili noștri mușterii, cât și p. t. consumenții sunt cu tot respectul rugați a fi cu atențiune și a nu schimba marca noastră cu marca celeilalte bererii din Steinbruch.

Atât butoaiele, cât și sticlele noastre sunt provăzute cu întreaga adresă: prima bererie maghiară pe acții în Steinbruch, fiind și dopurile sticlelor astfel înfărate

Cu distins respect

Depozitul principal
al primei bererii magh. pe acții în Steinbruch.
Sibiu, strada Schewis nr. 3.

Prima bererie maghiară pe acții în Steinbruch.

Publicațiune.

Prin aceasta se anunță, că se va deschide a XIX-a

Loterie de binefacere de stat r. ung.

a cărei venit curat este proiectat a se împărți, în urma prealaltei deciziuni a Maiestății Sale imperiale și apost. regești din 4 Oct. a. c. în modul, că câte $\frac{1}{10}$ parte a venitului curat se va da: 1. Fondului ce se va crea pentru ampoiații de stat lipsiți, pentru văduve și orfani. 2. Asilului „Sofania” în Chezd-Osorheiu. 3. Primului asil de băieți din Budapesta. 4. Pentru „M-nsa academică” din Cluj. 5. Reuniunii de băieți pentru coloni de ferii. 6. Reuniunii „Crucea albă”. 7. Pentru Spitalul mar-tin de băieți ce se va întemeia în Cirevenica și 8. Primei reuniuni froebeliane din Budapesta; mai departe cu câte $\frac{1}{20}$ parte a venitului curat: 9. Reuniunii Spitalului „Elisabeta” din Budapesta. 10. Orfelinului de fete în Győrnádorváros, 11. Orfelinului de fete din Oradea-mare. 12. Ospetăriei populare din Budapesta.

Loteria aceasta are în total 3282 de câștiguri, a căror sumă dimpreună cu planul de tragere se urcă la **fl. 60,000**, — și anume:

1 câștig principal de . . . 60000 fl.	2 câștiguri de câte . . . 2000 fl.
1 „ „ „ . . . 15000 „	4 „ „ „ . . . 1000 „
1 „ „ „ . . . 10000 „	20 „ „ „ . . . 500 „
1 câștig de . . . 5000 „	50 „ „ „ . . . 100 „
1 „ „ „ . . . 4000 „	200 „ „ „ . . . 50 „
1 „ „ „ . . . 3000 „	3000 „ „ „ . . . 10 „

Tragerea va urma nesmintit la 28 Decembrie 1896.

Fiecare los costă 2 fl. v. a.

Losuri se află: la direcțiunea loteriei în Budapesta (Pesta, oficiul de vamă, mezanin), la toate oficiile de dare, de loterie și debitori de sare, la cele mai multe oficii postale, la „Mercur” în Viena și la organele de desfacere de losuri aflate în toate orașele și localitățile mai însemnate.

Budapesta, 4 Octomvrie 1896.

Direcțiunea loteriei reg. ung.

[2306] 6—6

Unt de post!**Unt de post!**

Un rezultat important al invențiunilor este:

Untul de nucă de cocos,

o unsoare vegetabilă de cea mai fină calitate.

O dulce mâncare de post!

Se poate întrebuința la pregătirea mâncărilor atât la cele de dulce, la cărnuri, fripturi, lăptării, cât și la cele de post. [2287] 17—20

Mai gustos și mai bun decât oleiul de oliv.

O singură încercare va convinge pe ori-și-cine despre bunătatea acestui excelent articolu de traiu.

Atestate dela capacități eminente, ca și **Dr. Benedict din Viena** dovedesc.

Fabricant: **Iuliu Granichstädten,**
Viena, XVI., Seeböckgasse 24.

Representant general pentru Ungaria:
Mauritiu Deutsch, Budapesta, VII., str. Rottenbiller 3.

La ori-ce întrebări se răspunde grabnic.

În Sibiu se poate procura exclusiv numai dela
„Prăvălia industriașilor români”, strada Cisnădiei nr. 27.

Unt de cocos.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Se cantă

un concepist advocațial

cu praxă

în cancelaria subscribului.

Dr. Enea Draia,
advocat, Abrud.

[2698] 2—3

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

Scrierile

mult regretatului poet-prosator

Traian Demetrescu.

„Intim”, poeme în prosă, nuvele, 1894 fl. —.50
„Sensitive”, poesii, 1894 . . . —.50
„Iubita”, nuvele, 1895 . . . 1.—
„Priveliști din viață”, (cu portretul autorului), nuvele, 1896 . . . 1.25
„Aquarele”, poesii, ed. Șaraga, 1896 . . . —.50
La comande, care sunt de a se adresa la „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu (Nagy-Szeben) se se adaugă încă câte 5 cr. porto de 1 volum.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERIIDE **EMIL BOUGAUD.**

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apsa printr-un circular special.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.**

[1789] 85—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Depozit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov depozit propriu strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György.

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

se află de vânzare opul premiat și publicat de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

„RĂVAȘUL NOSTRU” ZIAR ANUAL GRATUIT**NOU!****A APĂRUT NOU!**

O nouă foaie românească:

„RĂVAȘUL NOSTRU”

= Ziar anual =

care cuprinde expunerea pe scurt a tuturor întâmplărilor politice-culturale petrecute peste an în viața poporului românesc din Transilvania, Ungaria Bănat și Maramureș.

Să recomandă miilor de Români, **cari nu pot** (sau nu vreau) **se ce-tească vre-un ziar** de zi, de săptămână sau lună.

Acest ziar îl primesc **gratuit** toți cei-ce cumpără**„Călinarul Poporului”**

cel mai bun, mai românesc și mai ieftin călinar

pe anul 1897.

= El este adaus ca inovație în „Călinarul” din estan la pagina 100—111. =

Preoți și învățători români! Lățiți ziarul anual:

„Răvașul Nostu”

printre țeranii români, cari știu ceti, îndemnându-i a-și cumpăra

„Călinarul Poporului”care costă **numai 20 cr.** exemplarul; trimis prin postă **23 cr.**

La comande mai mari se dă rabatul cuvenit.

A se adresa la:

Librăria „Tipografiei”

societate pe acțiuni în Sibiu. (Strada Poplăcii Nr. 15).

„RĂVAȘUL NOSTRU” ZIAR ANUAL GRATUIT

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.